

De famosis insulis mediterranei maris.

Sardinia insula a Sardo herculi filio appellata: qui cum innumerabili multitudine libia discessit. Et in tyrreno mari insulam Sardinie occupas que icus a grecis vocabatur de suo nomine sardiniam nuncupauit. Habet autem latitudinis nonaginta octo miliaria. Longitudinis vero. cccx. Alij ei⁹ ambitum quattuor milia stadia esse referunt. Habet enim hec insula multam partem asperam mitemque tranquillam. Reliquam vero rebus omnibus feliciter precipue tritico et pecoribus atque pascuis. Ibi nullus lupus gignitur: nullus serpens reperitur. Est tamen hec insula estiuo tempore morbosissima in locis maxime secundis. Continetque multas ciuitates inter quas precipua Calaris est: ubi Coralloz magna reperitur piscatio. Que et longo tempore beatissimi patris Augustini reliquijs illustrata fuit. Ea insula antiquitus nascebant arietes que pro lana pilorum caprinorum procreabant. quos Adusimones vocabant: quorum pellibus Sardi thoracis modo se se muniebant. Antea enim Sardi iolenses dicebantur. Indeque iolen herculis Amasiam ferunt sardum ipsum. et plerisque herculis filios eo adduxisse: et cum accolis habitasse. A quibus postea sardinienses dicti sunt. Illi postmodum imperij dignitatem perueni ex affrica delati sortiti sunt: Qui cum aduersus germanos bellum gererent ab eisdem penitus deleti sunt. Cuius insule dominium romani per multa tempora potiti sunt. multas quoque postmodum clades et direptiones a barbaris pisanis ac genuensibus precessa. tandem in Arrogonensium manus est deducta.

Corsica a Cyrino eiusdem sardi fratre et herculis filio. Qui ut Rabano placet ex libia veniens insulam quam hodie Corsicam dicimus ab eo primum inhabitatam cyrinum a suo nomine nuncupauit. Deinde cum quedam mulier nomine Corsica in Liguria taurum depasceret ipsum animal transnatao mare in insulam peruenit. Mulier autem per tanto sollicita nauigio statim inscissis parietibus illo delata est. Comperitque in pascuis vberibus thaurum. delectata insule pulchritudine ibidem habitare constituit. Et a se eam Corsicam nominauit. Cuius insule longitudo clx. miliaria est. Latitudo vero. lxx. Ambitus autem ipsius tria milia et duceta stadia. Hec quippe insula in Iugustico mari est. sed a septentrione thursico propior. Inter hanc et Sardiniam insulas interiacent. xx. miliaria. Secundum autem plinium in tercio libro tantummodo noue. Ea quippe insula tempore Strabonis ut ipse scribit maligne colebatur. Et multis in locis inaccessibilis adeo erat: ut que ei⁹ montes inhabitabant vitam latrocinij degentes beluas immanitate superabunt. In manibus per modum romanorum deducta cum feracissimas multas in locis reperissent: multas in ea erexere ciuitates. In ea nunc sex nobiles extant ciuitates diu post varios casus Corsi acti. et a mauris que maxime oppressi. Ademar⁹ quidam genuensis dux eam liberauit. Et tempore Caroli magni in manus genuensium deuenit. Sed postmodum florentem per quorundam reipublicam per aliquod tempus eisdem paruit. Inuicemque ecclesie romanorum: tandem superatis pisanis in manus genuensium iterum peruenit et nunc usque durat. Hec ipsa (ut aiunt) insula: preter optimum vinum alios fructus suauissimos gignit. Habundatque bobus: capris et ouibus ac alijs animalibus.

bus. Et inter cetera canes ferocissimos producit. **C**reta insula in qua Cres siue Oris deus Oris filius. Primum Creta insule rex regnauit ut Eusebius scribit. et a se cretam nominauit. Primum a celi temperie Cerea dicebatur: postmodum Adacoroneson id est beata insula. Alij autem a creta hesperidis filia de nominatione accepisse eam dicunt. Sunt que a tenaci terra que creta appellatur. quia ibi melior reperitur dicta. Ea insula nunc venetis subdita est. Et ad principatum grecie preclara sita. circumnauis inueniet mari. Hec ut ysidorus ponit quondam centum insignibus urbibus insignata fuit. Et curetes Enosum ciuitatem et Cybelis deorum matris templum in ea condiderunt. Ipsaque prima remis et sagittis valuit. Studium quoque musicum in ea ceptum fuit. Capris copiosa est ceruorumque agitat lupos et vulpes. Aliaque ferarum noxia nuscque gignit. Serpens ibi nullus: nulla noctua ibi inuenitur. Et si inueniatur statim emoritur. Abest autem modicum a peloponneso que est archadia. in medio enim mundi esse dicitur. Nam illi a septentrione egeum mare est. ab occiduo Ionium seu Adirtheum que europe sunt maria. Ab oriente autem est illi icareum mare atque egyptum que Asiatica maria sunt. Et a meridie denique et occiduo affro abluuntur ponto.

Sicilia a siculo Neptuni filio: qui in eam insulam veniens post sicanum fratrem ibidem regnare cepit. Et a se insulam siciliam denominari voluit. Primum ipsa Trinacria dicebatur. deinde a sicanio Sicania hec italie olim pars fuit: sed terremotu superueniente (ut plinius ait) ab italia diuisa est quibusdam vndis interuenientibus et sine requie fluctuantibus. Que et triangularis est et in angulis tria promontoria habere dicitur. Ex quibus vnus ad meridiem vergit. qui et pachynus dicitur. Alter ad septentrionem spectat et pelorus vocatur. Nec plus distat ab italia quam mille quingentis passibus. Alius autem in libiam et occasum tendit atque in ipsam carthaginem maxime spectare videtur. Nec ab affrico litore plusquam centum viginti milia passuum distare constat. Vocaturque Lylibeus. Et ibi tres montes tria insule latera constituentes. vnum quidem ad affricam exponunt. Reliqua vero duo latera versus italiam coartantes. Insulas in pelorum deducunt. hanc antiqui rome horreum vocauerunt. Que omnibus in rebus superior alijs italie partibus habitata est. vtpote frumeto. Croco. Adelle. aliisque per multis. Et non fructibus modo sed et pecoribus. pellibus. lana et caseo.

Cypus insula a Cethin qui fuit tercius filius Iauan⁹ nepos Iaphet Cethina dicta cum primum eam habuit. Hec inter ceteras insulas celeberrima. rerum enim omnium habundans: et veterum diuitijs ornata. Et propterea luxu plurimum dedita: ob quod veneri sacra fuit. Cypus autem cadentibus rebus romanis diu sub imperio grecorum fuit. Qui post Constantinum apud Bizantium regnauere. Ricardus anglie rex grecos ex insula deiecit cum hierosolimam classe peteret: eo tempore pestate delatus portu prohiberet: Indignatus enim arma que in saracenos parauerat in grecos vertit. eisque insulam abstulit. Spoliatamque firmo suorum presidio communitate reliquit. Nec diu postea Guidoni lusignano genere gallico: Qui de